

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Спеціальність	015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»	факультет	менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Новікова Вікторія Євгеніївна

Вища освіта Науковий ступінь - кандидат педагогічних наук 13.00.04 Теорія і методика професійної освіти

Вчене звання – доцент кафедри хімії, біохімії, мікробіології та гігієни харчування

Досвід роботи – більше 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка навчально-методичних посібників та методичних вказівок для практичних робіт з педагогічних дисциплін;
- авторка публікацій з наукової та професійної тематики загальною кількістю більше п'яти публікацій;
- стажування у країнах ЄС «Теорія та практика науково-педагогічних підходів в освіті» (дистанційна форма участі). Організатори: ISMA University of Applied Sciences (Рига, Латвія), при підтримці International Science Group. 6 кредитів (180 годин). Сертифікат № I-22/406-21 від 01.12.21р.

Науково-педагогічне стажування у країнах ЄС "AI Tools in Scientific and Project Concepts Writing" (дистанційна форма участі). Scientific Center of Innovative Research. Учбове навантаження стажування склало 6 кредитів (180 годин). Сертифікат № SCIR-2024-0128, від 22.11.2024р.

- є дійсним членом Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти»
- учасниця наукових і методичних конференцій

телефон

0677965935

електронна пошта

vika16071974novikova@
btu.kharkov.ua

дистанційна
підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	навчальної дисципліни полягає в тому, щоб студенти навчилися доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами; вміли проводити аналіз та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення; самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення (K5, K15, ПР07) / практичні заняття володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти. (K12, K16, ПР11) / самостійна робота
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 години практичні; 60 годин самостійна робота; поточний контроль; підсумковий контроль – іспит.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>К 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.</p> <p>ПР 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.</p> <p>ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.</p> <p>ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.</p> <p>ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.</p> <p>ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися</p>

активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

К 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

К 14. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.

К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

К 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

К 22. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

стандартів професійної етики.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ОСОБИСТІТЬ ПЕДАГОГА

Лекція 1.	Вища педагогічна освіта як структурна ланка системи освіти України	ПЗ 1	Вища педагогічна освіта як структурна ланка системи освіти України	Самостійна робота	Структура педагогічної діяльності. Стили педагогічної діяльності. Педагогіка в системі наук про людину. Структура педагогічної науки. Розробіть проект «Підготовка педагогів у різних країнах світу». Стили та види спілкування. Вимоги до педагогічного спілкування. Бар'єри спілкування та шляхи їх подолання. Педагогічний конфлікт і причини його виникнення. Вимоги галузевого стандарту вищої освіти до особистості і компетентності педагога. Державна політика в галузі освіти.
Лекція 2.	Зміст та організація освітнього процесу у сучасному закладі вищої освіти	ПЗ 2	Зміст та організація освітнього процесу у сучасному закладі вищої освіти		
Лекція 3.	Загальні засади педагогічної професії.	ПЗ 3	Педагогічна майстерність та спілкування.		
Лекція 4.	Особливості педагогічної професії.	ПЗ 4	Професійна діяльність та особистість педагога.		
Лекція 5.	Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.	ПЗ 5	Вирішення педагогічних ситуацій та завдань.		
Лекція 6.	Професійна компетентність педагога.	ПЗ 6	Особистість педагога.		
Лекція 7.	Особистість педагога та творча діяльність.	ПЗ 7	Творчість у педагогічній діяльності.		
Лекція 8-9.	Професійна самоосвіта та самовиховання майбутнього вчителя	ПЗ 8-9	Професійна самоосвіта та самовиховання майбутнього вчителя		

Модуль 2. ПРОФЕСІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ У СТРУКТУРІ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА

Лекція 10.	Історія комунікації, аспекти спілкування.	ПЗ 10	Професійне спілкування та психологічний портрет вчителя.	Самостійна робота	Створіть колекцію афоризмів та висловлювань видатних людей про освіту, виховання та ін.
Лекція 11.	Комунікативний аспект спілкування.	ПЗ 11	Функції педагогічного спілкування.		Правила та обов'язки студентів.
Лекція 12.	Інтерактивний аспект спілкування.	ПЗ 12	Єдність і відмінність педагогічної.		Правила внутрішнього розпорядку у ВЗО.
Лекція 13.	Педагогічне спілкування, його структура, функції, стилі.	ПЗ 13	Формування вміння встановлювати контакт у спілкування.		Основні форми організації навчання у вищому педагогічному закладі освіти.
Лекція 14-15 .	Педагогічна практика в системі професійної підготовки майбутнього фахівця	ПЗ 14	Проблема організації сучасного уроку.		Пам'ять та її значення у професійній діяльності педагога.
		ПЗ 15	Проблема педагогічного спілкування.		Самостійна робота студента та її види.
					Наукова робота студентів у системі професійної підготовки.
				Створіть свій форум або блог, дослідіть	

				ставлення молоді до професії педагога.
				Професійне вигорання та його профілактика.
				Самоосвіта. Самопізнання. Самооцінка.
				Самозобов'язання. Самоконтроль. Самозвіт.
				Розробіть десять порад для батьків з розвитку інформаційної грамотності та інформаційної культури учня.
				Розробіть програму творчого самовдосконалення педагога.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Shchyrbul, O., Babalich, V., Mishyn, S., Novikova, V., Zinchenko, L., Haidamashko, I., & Kuchai, O. (2022). Conceptual Approaches to Training Specialists Using Multimedia Technologies. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(9), 123-130. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.9.19> Web of Science
2. Boychuk, Y., Novikova, V., Opanasenko, Y., Olena, K., & Kostina, V. (2022). Pedagogical conditions for the introduction of blended learning technologies in ukrainian higher education institutions. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(3), 32-50. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.3/596> Web of Science
3. Stankevych, S., Yakymenko-Tereshchenko, N., Panasenko, V., Gontar, T., Zabrodina, I., Kolontaievskiy, O., Voronov, R., Ponomarova, M., Novikova, V., & Ashtaiev, O. Development of a complex antioxidant for stabilization of dressing enriched with omega-3 fatty acids, *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 5(6 (131), 6–14. (Scopus, Україна, стаття англійською мовою). <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.311326>
4. INTEGRATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATION WITH DIGITAL TECHNOLOGIES | Інтеграція навчального процесу у вищій школі із цифровими технологіями [Zolotarova, S., Ponomarova, M., Stankevych, S., Novikova, V., Zolotarov, A. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2024, \(3\), страницы 149–156 \[http://paper.ijcsns.org/07_book/202209/20220919.pdf\]\(http://paper.ijcsns.org/07_book/202209/20220919.pdf\) \(Scopus\)](http://paper.ijcsns.org/07_book/202209/20220919.pdf)
5. Opanasenko, Ya., & Novikova, V. (2022). Distance Learning in Higher Education: The Experience of the Covid-19 Pandemic and War in Ukraine. *Educational Challenges*, 27(2), 151-168. <https://doi.org/10.34142/2709-7986.2022.27.2.11>
6. Yaroslav Opanasenko et Viktoriia Novikova, « L'enseignement à distance dans l'enseignement supérieur », *Éducation et socialisation [En ligne]*, 68 | 2023, mis en ligne le 01 juillet 2023, consulté le 01 juillet 2023. (Франція, стаття французькою мовою) <http://journals.openedition.org/edsol/23390>
7. Viktor Nagayev, Viktoriia Novikova, Tetiana Mitiashkina, Sofiia Minenko. Strategy Features of Management in Students' Independent Work during Martial State in Ukraine. *Tréma [En ligne]*, Learning and teaching during the war. *Ukraine 2022-2023*, 60 | 2023, mis en ligne le 22 septembre 2023, consulté le 30 septembre 2023. URL : <http://journals.openedition.org/trema/8415>

Методичне забезпечення

1. Вступ до спеціальності: навчально-методичний посібник для самостійного (дистанційного) вивчення дисципліни студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології); уклад.: С. А. Золотарьова, М. С. Пономарьова, В. Є. Новікова. Харків: Держ. біотехн. ун-т ;2024. 83 с.
2. Вступ до спеціальності: *методичні вказівки до проходження навчальної практики «Вступ до спеціальності» та підготовки звіту для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання (спеціальність 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) упоряд. М.С. Пономарьова, В.Є. Новікова, С.А. Золотарьова, – Харків: ДБТУ, 2024. -43 с.*
3. Основи освітології: метод. вказівки до вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання (спец. 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології); упоряд.: М. С. Пономарьова, В. Є. Новікова, С. А. Золотарьова. Харків: ДБТУ, 2024. 36 с.
4. Загальна педагогіка: методичні вказівки до вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) форми навчання денна та заочна; уклад.: В. Є. Новікова, С. А. Золотарьова, М. С. Пономарьова. ДБТУ. Харків: 2023. 23 с.
5. Новікова В.Є. Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності». Харків: ДБТУ, 2024.
6. Скворчевська Є.Л. Конспект лекцій з дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів денної форми навчання спеціальності 015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Х., 2021. 50 с.
7. Скворчевська Є.Л. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів денної форми навчання спеціальності 015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Х., 2021. 40 с.
8. Скворчевська Є.Л. Методичні вказівки по організації та плануванню самостійної роботи з дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів денної форми навчання спеціальності 015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне

8. Новікова, В. Є., & Глушко, О. М. (2024). Вплив асинхронного навчання на формування професійної компетентності фахівців харчових і переробних виробництв. *Педагогічна Академія: наукові записки*, (8).

URL:[https://pedagogical-](https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/274)

[academy.com/index.php/journal/article/view/274](https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/274)

DOI:<https://doi.org/10.5281/zenodo.13253528>

9. Новікова В.Є. Стан сформованості мотиваційно-ціннісної компоненти професійної компетентності фахівців переробних і харчових виробництв Журнал «Науковий вісник» Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського, випуск 1(130), 2020 р., с. 107-113. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2020-1-14>

10. Новікова В.Є. Вплив міжпредметних зв'язків на формування професійної компетентності майбутніх фахівців переробних і харчових виробництв Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Педагогічні науки. №4(408). 2020. С. 88-95.

11. Новікова В.Є. (2021) Формування професійної компетентності фахівців харчових і переробних виробництв в умовах дистанційного навчання. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського. Випуск 4 (137). Одеса, 2021, с.38-44. <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2021-4-5>

1. 12

12. Волкова Н.П. Педагогіка: навчальний посібник. К.: ВЦ «Академія», 2003. 616 с.

13. Педагогічна майстерність: хрестоматія: навч. посібник для студ. ВПНЗ ; за ред. І.А. Зязюна. К.: Вища школа, 2006. 606 с.

14. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості вчителя: навчальний посібник. К.: ІСДОУ, 1994. 112 с.

15. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії : навч. посібник для студ. вищ. пед. закладів освіти. 2-е вид. Тернопіль: «Навчальна книга - Богдан», 2003. 136 с.

виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Х., 2021. 13 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
		до 50	відповіді на тестові питання

Поточне оцінювання

100 бальна сумарна

до 20

усні відповіді на практичних заняттях

до 30

результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.